

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESSENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

VOJAŠKO-FEVDALNI REŽIM V NEMČIJI

Novo vlado je sestavil baron Papan — V vladi so večinoma plemiči in veleposestniki — Hladen sprejem v javnosti

Berlin, 1. junija. Včeraj popoldne je predsednik republike feldmaršal Hindenburg poveril bivšemu poslancu centru baronu Papenu mandat za sestavo nove vlade. Baron Papan, ki je igral v centru še do lani veliko vlogo, pri zadnjih državnozborskih volitvah ni bil več izvoljen, tako da predstavlja njegov mandat izven parlamentarne rešitve nemške vladne krize.

Baron Papan je mandat sprejel ter je kmalu nato sporočil novinarjem sestavo svoje vlade. Po tej izjavi bo nova nemška vlada sestavljena takole:

Državni kancelar: baron Papan, zunanji minister: baron Neurath, dosedaj poslanec v Londonu, notranji minister: baron Gayl ali pa baron Osten, vojni minister: general Schleicher, minister za prehrano: baron Lüngh, minister za delo: dr. Görögler, minister za gospodarstvo: Warmbold, pravosodni minister: Joel, minister pošte in prometa: Schätzel, finančni minister: grof Schwerin-Grossigk.

Definitivno bo vlada sestavljena še danes in bo najbrže že danes popoldne zapričena.

Nova vlada je bila sprejeta v javnosti zelo hladno. Tudi desničarski tisk je zelo rezerviran, dočim levičarski tisk ostro kritizira način vladne rešitve in vidi v tem ustoličenju plemiško vojaško diktaturo. Nenavadno nagli razplet krize daje listom povod za domnevo, da je bilo vse že v naprej dogovorjeno in da so vsa posvetovanja in konsultacije samo formalnost, da bi se na zunaj varovala ustavnost in tradicija. Levičarski listi naglašajo, da je bilo že pred štirimi tedni dogovorjeno, da bo sestavil novo vlado baron Papan in da so se že takrat razdelili vsi portfelji.

»Lokalanzeiger«, organ nemških nacionalcev, naglašja, da smatra predsednik republike novi kabinet za vlado narodne koncentracije, pri čemer pa ne gleda na to kot na koncentracijo nacionalističnih vrst, marveč na koncentracijo najboljših moči. Prav tako poudarja list, da se je predsednik republike ravnal samo po svojem notranjem prepričanju in da se ni pustil vplivati od ni-

kogar. Nemški nacionalci in narodni socialisti nimajo nobenih zaslug za sestavo te vlade.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« vprašuje, kako stališče bo zavzel do nove vlade centrum. List je mnenja, da ne more biti nobenega dvoma o tem, da bo tudi centrum napram novi vladi skrajno rezerviran.

Glavni organ centra »Germania«, koje večinski lastnik je novi državni kancelar baron Papan, je že prej, še preden je Papan dobil mandat, pisal, da novi državni kancelar ne bo mož, ki bi se lahko skliceval na to, da uživa zaupanje centra.

Levičarski listi odklanjajo novo vlado in v zelo ostrih besedah napovedujejo najostrejšo borbo desničarsko-monarhističnemu režimu.

Berlin, 1. junija. AA. Iz dosedanjega razvoja vladne krize se da razbrati, da bo nova vlada po prvem stiku s parlamentom sklenila njegov razpust in razpisala nove volitve za državni zbor. Volitve bi bile v dveh mesecih, t. j. sredi avgusta ali prve dni septembra t. l.

General Pangalos interniran na otoku Krfu

General Pangalos je skušal izvesti državni udar, ki pa so ga pravčasno preprečili

Atene, 1. junija. AA. Ker so pristaši generala Pangalosa vnovič skušali izpremeniti obstoječi red in režim, je predsednik vlade Papastanasiu izdal najstrožje ukrepe za ohranitev miru. Sredi je vlada odredila, naj policijske oblasti Pangalosa in 12 njegovih pristašev internirajo na raznih grških oto-

kih. Generala Pangalosa bodo odpeljali in internirali na otoku Krfu.

Predsednik vlade Papastanasiu je pred novinarji obžaloval, da je morala vlada izdati take ukrepe. Potrebni pa so bili, da obvaruje državo pred škodljivimi diktatorskimi vstajami in pred fašističnimi akcijami in da ohrani Grčiji popolno notranjo svobodo.

Madžarska iredenta pod cerkveno zaščito

Zanimiv spor med državo in cerkvijo v Rumuniji. Državni denar za madžarsko iredentistično propagando

Bukarešta, 1. junija. Te dni je bil kvadrirani v Rimu spor, ki je nastal med rumunskim ministrom prosvete in med madžarskim episkopatom v Transilvaniji zaradi tako zvanega »katoliškega statuta«. Ministrstvo prosvete je namreč zahtevalo, da se morajo popraviti zemljišnji vpisi te ustanove tako, da se iz imenja te ustanove izločijo razni fond, ki niso last te katoliške ustanove in ki si jih je leta 1898. protipravno prisvojila. Gre za tri velike fond in sicer fond dijaških stipendij, verski fond in fond za pouk. Ker je bila prisvojitve teh fondov nezakonita, je ministrstvo hotelo to nezakonitost popraviti. »Katoliški statut«, ki ga tvorijo sami Madžari, je te fondove uporabljal za propagando madžarskega iredentizma v Rumuniji. Tako so se na primer s temi fondovi vzdrževali številni madžarski dijaši na madžarskih visokih šolah v Budimpešti, Segedinu in drugod. Na segedinski univerzi imajo n. pr. madžarski dijaši iz Rumunije, ki jih

je vzdrževal ta fond, poseben zlat pokal, napolnjen z zemljo iz Transilvanije, in pri tem pokalu prisegajo, da se bodo vedno borili proti Rumuniji vse do tle, dokler se Transilvanija ne bo zopet priključila Madžarski. Zato je razumljivo, da vlada ni mogla dopustiti, da bi se še nadalje na ta način z rumunskim denarjem in premoženjem vzdrževala madžarska iredentistična propaganda. Zaradi tega je odredila da se ti fond izločijo iz imovine tega Katoliškega statuta in postavijo pod državno upravo, kakor so bili nekoč. Temu pa so se seveda uprli madžarsko navdahnjeni cerkveni krogi. Madžarski škof Majlath je vložil protest, ki pa ga je vlada zavrnila in odredila revizijo zemljiških knjig. Stvar je prišla naposled pred rimsko kurijo, kjer pa je bil spor poravnal v prilog Rumunije, kajti Rim je vendar le uvidel, da ne gre, da bi duhovščina vodila propagando proti lastni državi, od katere je plačana.

Vladna kriza v Rumuniji

Zaradi finančne krize je vlada odstopila. — Vse čaka na prithod Titulesca

Bukarešta, 1. junija. Včeraj je vlada podala ostavko. Na seji ministrskega sveta, ki ji je predsedoval osebno kralj Karol ni prišlo do sporazuma glede sanacije državnih financ. Ministrski predsednik Jorga je nato podal ostavko celotne vlade, ki jo je utemeljil s tem, da vlada ni dovolj močna, da bi mogla izvesti potrebno znižanje prejemkov državnih uradnikov in najeti inozemsko posojilo za sanacijo državnih financ. Priporočil je kralju, naj poveri sestavo nove vlade londonskemu poslaniku Titulescu. Kralj je nato brzojavno pozval Titulesca, naj se takoj vrne v Bukarešto. Njegov prihod pričakujejo za jutri zjutraj. Zaradi tega se bodo tudi konsultacije za sestavo nove vlade pričele šele jutri.

Bukarešta, 1. junija. Rador poroča: V zvezi z ostavko vlade g. Jorga je bilo izdano uradno poročilo, ki pravi med drugim:

Ker vlada ni bila v stanju, da takoj najde potrebna sredstva za izplačilo uradniških plač, ki so postale ogromne, ker so izostali primerni dohodki, in ker vlada v sedanjem trenutku ne more najeti inozemskega posojila, a more po drugi strani znižati uradniške plače na polovico le vlada, ki se lahko nasloni na veliko politično stranko, — je vlada podala ostavko.

Gorgulov je normalen

Pariz, 1. junija. AA. Trije psihijatri, ki so pregledali atentatorja Gorgulova, so dognali, da je atentator popolnoma normalen. Na njem niso našli niti sledu bolezni, o kateri trdi, da jo je imel pred 15 leti. Zagovornik Gorgulova bo zahteval druge psihijatre

Seja vlade

Beograd, 1. junija. AA. Sredi od 18. do 20.45 ure je bila seja ministrskega sveta. Predsedoval ji je predsednik ministrskega sveta in zunanji minister Voja Marinković. Na seji so sklepali o predlogih in referatih posameznih ministrov o resornih vprašanjih.

Pogajanja za devizne olajšave z Avstrijo

Dunaj, 1. junija. »Neue Freie Presse« poroča, da se bodo v par dneh pričela pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo v svrhu sklenitve enakih olajšav v deviznem prometu za tujski promet, kakor so bile nedavno sklenjene med Avstrijo in Češkoslovaško.

Četrtnska voznja za župni zlet Sokola v Ljubljano

Beograd, 1. junija. Na intervencijo ministra dr. Kramerja je prometni minister dovolil udeležencem župnega zleta ljubljanske sokolske župe, ki se vrši v dnevi 4. in 5. junija v Ljubljani, četrtnsko voznjo, na kar opozarjamo vsa sokolska društva.

Zarota v Braziliji

Rio de Janeiro, 1. junija. Tu so policijski organi aretirali osem bivših ministrov in več drugih politikov, ki so organizirali zaroto proti sedanjemu režimu. Aretirane politike so internirali na nekem parniku.

Samomor ameriškega magnata

Newyork, 1. junija. 64letni šef največje ameriške mesarske trdnice Edward Frederic Swift je izvršil samomor. Skočil je iz šestega nadstropja svoje vile v Chicagu na cesto ter obležal popolnoma razbit. Vest o njegovem samomoru je povzročila padec tečajev delnic Swiftove družbe od 77 na 72, baje pa je stanje trdnice čvrsto.

Barbarske metode komunistične propagande v Varšavi

Varšava, 1. junija. V poslednjem času se poslužujejo prevratni komunistični krogi v Varšavi zelo barbarskih propagandnih metod, po katerih uporabljajo pes in mačke za kolportažo letakov in transparentov. Živalim privežajo na vrat hujšajoče letake in transparente, nato pa jim poročajo repe, da divjajo zaradi bolečin po cestah in parkih. Po policijskih poročilih se je pripetilo že 15 takih primerov. Našli so že več pobabljenih psov in mačk s komunističnimi letaki.

Sprejem strank pri banu odpade

Ljubljana, 1. junija. AA. Gospod ban dr. Marušič v petek 3. junija ne bo sprejemal strank, ker bo uradno zadržan.

Herriot odklanja zahteve socialnih demokratov

Najbrže ne bo prišlo do sodelovanja, čeravno Herriot propagira koncentracijo levičarskih strank

Pariz, 1. jun. Na seji predsedstva radikalne stranke je sinoči bodoči ministrski predsednik Herriot odgovoril na zahteve, ki so jih postavili na kongresu svoje stranke socialni demokratje glede svojega sodelovanja v vladi. Herriot je naglasil, da mora v naprej odkloniti vsako imperativno zahtevo glede programa bodoče vlade in da zaradi tega tudi ne more sprejeti zahtev, ki so jih postavili socialni demokratje. V svojem govoru je podčrtal nasprotstva, ki vladajo med socialno demokrasko in radikalno socialistično stranko in naglasil, da se ne more v naprej vezati glede znižanja izdatkov za oboroževanje, ker je to v prvi vrsti odvisno od potreb narodne obrambe. Prav tako je izrecno od-

klonil zahtevo socialnih demokratov, naj bi se podzavile vse železnice in ustanovil zavarovalni monopol. Radikalna stranka je obenem sklenila, da odklanja vsako sodelovanje s Tardieuem in sploh s predstavniki bivše vladne večine. Izjavila pa se je za sodelovanje vseh levičarskih strank ne izključujoč pri tem tudi socialne demokratje.

Socialno demokraska stranka bo danes zavzela definitivno stališče glede svojega sodelovanja v Herriotovi vladi. Iz pisave socialno demokraskega »Populaire« pa se že vidi, da socialni demokratje z odgovorom Herriota niso zadovoljni in da bodo zaradi tega najbrže sklenili, da ne sodelujejo v njegovi vladi.

Grof Bethlen zopet na površju?

Agitacijska turneja grofa Bethlena — Priprava za zopetni prevzem vodstva državne politike

Budimpešta, 1. junija. Bivši madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je razvil v zadnjem času silno propagando za revizijo mirovni pogodbe. Samo v teku zadnjih dni je bilo 21 velikih shodov, na katerih je propagiral idejo revizije mirovni pogodbe, zlasti pa trianonske pogodbe, ki jo označuje za največjo krivico, ki se je zgodila Madžarski. Pozornost pa vzbuja Bethlenova taktika. Že del časa se javno govori, da je grof Karolyi v svoji politiki popolnoma pod vplivom Bethlena in grof Bethlen sedaj izkorišča vsako priliko, da naglasi, da med njim in med sedanjo vlado ni nobenega, pa tudi ne najmanjšega nesporazuma in da on z vsimi močmi podpira Karolyijevo vlado. Bivši ministrski predsednik je v svojih govorih naglašal, da sedaj kot navaden narodni poslanec nosi ono zastavo, ki do je razvil kot ministrski predsednik, a čimer je hotel očividno

naglasiti, da vladna stranka tudi sedaj, ko ni v vladi, priznava njega, ne pa grofa Karolyja za svojega pravega voditelja. V svojih govorih se je grof Bethlen seveda bavil tudi z gospodarskimi problemi, zlasti s težavami poljedelcev in ni štedil z obljubami, tako da je zopet pridobil kmetičko prebivalstvo, ki je začelo pozabljati, da sedanja kriza na Madžarskem ni samo posledica desetletne vladavine grofa Bethlena. V svojih govorih se grof Bethlen zavzema za potrebo narodne sloge in nastopa proti strankarski razcepljenosti, kar vzbuja v javnosti vtis, da se namerava grof Bethlen v kratkem zopet povrniti v vlado in prevzeti zopet vodstvo madžarske politike. Glavni namen njegove sedanje agitacijske turneje je ta, da bi si zopet pridobil popularnost med širokimi ljudskimi sloji.

Drzen vlom na okrožnem sodišču v Novem mestu

Vlomilec je navrtal železno blagajno in odnesel okrog 4000 Din. — Druge blagajne, v kateri je bilo mnogo več, se ni dotaknil

Novo mesto, 1. junija. Danes ponoči je bil izvršen drzen vlom v prostore tukajšnjega okrožnega sodišča. Neznani storilec so vlomili v urad in navrtali železno blagajno, iz katere so pobrali 4000 Din. O vladu so bili obveščeni orožniki ter brzojavno tudi ljubljanska policija.

Vlomilec je prišel iz glavnega pritličnega hodnika do vrat, ki vodijo v blagajno oddelka št. 18. V sobi stojita dve blagajni, od katerih je deono s takozvanimi »svinjskimi škarjami« navrtal in odtrgal skoraj celo deono stran. Koliko je odnesel iz

blagajne, še ni točno ugotovljeno, sodijo pa, da približno okrog 4000 Din.

Orožniki so zastražili vse sobe, skozi katere je hodil vlomilec, zlasti pa blagajniške prostore, kjer se poznajo sledovi nog v pepelu, ki ga je stresel iz izolirne pištoli blagajne. Pri svojem poslu je vlomilec zelo hitel in je pustil predal mize, iz katere je razmetal razne akte, odprt. Sodišče je telefonično pozvalo kriminalni oddelk ljubljanske policije. Sreča je, da se vlomilec ni lotil druge blagajne, v kateri je bilo mnogo več denarja.

Vsem sreskim in krajevnim organizacijam JRKD

Začasna banovinska eksekutiva J.R.K.D. za dravsko banovino sklicuje ustanovno skupščino banovinske organizacije JRKD za dne 4. in 5. junija v Ljubljani, v Kazini (velika dvorana).

Dnevni red skupščine je:

- I. Dne 4. junija ob 18. uri v veliki dvorani Kazine:
1. Otvoritev.
2. Poročilo verifikacijskega odbora.
3. Citanje zapisnika konference z dne 29. marca.
4. Poročilo tajništva.
5. Razgovor o sestavi kandidatnih list.
6. Slučajnosti in debata.
- II. V nedeljo 5. junija ob 10. uri v veliki dvorani Kazine nadaljevanje dnevnega reda, in sicer:
7. Poročilo ministrov dr. Kramerja in Pucija.
8. Volitve prvega banovinskega odbora in eksekutive, članov odsekov, treh članov nadzornega odbora.
9. Resolucije.

Točnejša navodila bodo prejele sreski odbori v prihodnjih dneh.

Začasna banovinska eksekutiva JRKD.

Zvišanje grške uvozne carine

Beograd, 1. junija. AA. Po obvestilu Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je grški finančni minister zvišal na podlagi čl. 1. zakona o kontingentiranju uvoza itd. tečaj zlate drahme s 15 na 20, odnosno na 22 papirnatih drahem. S tem se zviša uvozna carina na posamezne predmete za 30, odnosno za 50 odstotkov. To zvišanje uvozne carine je stopilo v veljavo 20. maja t. l.

Kdo Vam pove v čem je obstojala

„Sladka tajnost“

HANSI NIESE
v Elitnem kinu Matici

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2272.62 — 2283.98, Berlin 1320.22 — 1331.03, Bruselj 783.77 — 787.71, Curih 1097.35 — 1102.85, London 206.12 — 207.72, Newyork (čeki) 5579.88 — 5608.14, Pariz 221.24 — 222.36, Praga 166.23 — 167.09, Trst 287.30 — 289.70.

INOZEMSKA BORZA.

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.16, London 18.8450, Newyork 510.50, Bruselj 71.4260, Milan 26.2250, Madrid 42.20, Amsterdam 207.06, Sofija 3.70, Praga 15.15, Varšava 57.35, Bukarešta 3.06.

Mie d' Aghonnet

43

Dustolovke

Roman

— Blazni mož, — je pripomnil šef, — je zdaj v umobolnici, kamor so ga poslali doktor Bellanger in njegovi kolegi, da ga preiščejo in ugotovijo, kako in kaj je z njegovo boleznijo. To se je zgodilo na zahtevo grofove rodbine.

— Gospod, — je dejal notar policijskemu ravnatelju, — mož, ki so ga aretirali, — je duševno popolnoma zdrav, za to vam lahko jamčim s čisto besedo. To je plemenita, blagorodna duša. Ima edino napako, da preveč ljubi svojo ženo in da ni znal biti in ostati gospodar v svoji hiši. Hvala vam, da ste mi povedali, kje je grof de Cizeret. Zdjaj hočem poskrbeti — in to bo zelo lahko — da pride resnica na dan in da vrnejo svobodo možu, ki ni nikoli ničesar zakrivil, da bi jo izgubil.

— Kar pojdite, gospod, le pojdite in obišite srečo, — je odgovoril policijski ravnatelj in odzdravil starcu.

Z žalostnim srcem in potrti dušo je Dubertin zopet sedel v kočijo in povedal izvoščku naslov zavoda, kjer je bil Maurice zaprt.

— Ali je moralo priti tako daleč? — je pomislil notar. — Da moraš iskati v norišnici najpametnejšega in obenem najboljšega človeka!

Zal je bila to še pregora resnica. Notar je prišel v umobolnico in prosil, naj ga takoj odvedo h grofu de Cizeretu. Po dolgih pogajanjih so ga vprašali:

— Je gospod iz rodbine?

— K sreči nisem, temveč sem še nekaj več, sem njegov prijatelj od ... odkar je na svetu, kajti ljubim ga že od mladih nog.

— To ne zadostuje, — so mu dejali, — imamo stroga navodila. Nihče ne sme h gospodu grofu brez dovoljenja zdravnikov ali brez spremstva kateregakoli člana njegove rodbine.

Gospa de Marillac je bila postala izredno agilna. Delala je neprestano, ker je dobro čutila, kako važno je za njo, da dokonča duševno in gmojno uničenje svojega zeta.

Da bi vedela, kaj počenja notar, ki je bil njen najnevarnejši nasprotnik, je postavila blizu hiše svojega zeta stražo, ki naj bi jo opozorila na vsak najmanjši poskus vrniti baronu svobodo.

Tako je torej zvedela, da je bil notar Dubertin v norišnici, kjer je bil zaprt njen zet.

Od tistega dne je videla v notarju svojega najhujšega sovražnika in mislila je samo na to, kako bi se ga odkrižala, pa naj bo že na kakršenkoli način.

Ko je prišel Roger obiskat svojo sestro in svojo mater, je kmalu spoznal, da ima njegova mati težke skrbi.

— Kaj vam pa je? — je vprašal takoj. — Veliko neprijetnost imam in zdaj razmišljam, kako bi se je odkrižala, pa ne gre tako gladko kakor bi bilo treba.

— Ali bi vam mogel pomagati?

— Stvar je tale, — je nadaljevala gospa de Marillac. — Notar grofa de Cizeret, ta bedasti Dubertin, je sklenil

prekrižati mi račune. Išče grofa de Cizereta. Ve, kje je Maurice, včeraj je bil v norišnici in zdaj napenja vse sile, da bi prišel do njega in dokazal, da je pri zdravniški pameti. Razumeš, da je nam ta človek preveč v napotje.

— Da, jasno je, da nam ne more biti dobrodošel, — je odgovoril Roger.

— Ko si prišel, — je nadaljevala gospa de Marillac, — sem baš razmišljala, da bi bilo najbolje, če bi se mu kaj pripetilo, recimo da bi mu padla opeka z nove stavbe na glavo ali da bi mu pridrvel nasproti voz, ki bi se mu ne mogel ogniti, skratka nekaj ...

— Že razumem, že razumem. Saj je v novinah vse polno poročil o takih nesrečah, — je odgovoril Roger.

Kmalu je mladenič dvignil glavo.

— Mama, — je dejal, — mislim, da mi bo bankovec za tisoč frankov pomagal najti izhod iz tega položaja. Na svetu so dobri dečki, ki se znajo tako temeljito izločiti iz človeške družbe, da smatrajo celo vse njene člane za svoje osebe sovražnike. Bilo bi zelo žalostno, če bi v tej lačni množici ne našel človeka, kakršnega potrebujete.

— In ti poznaš take ljudi? Ti! ... je dejala gospa de Marillac.

— Draga mama, — je nadaljeval mladenič mirno, — ne zaničujte ljudi. V gotovih primerih so zelo dobrodošli in pisano je: Človek potrebuje čisto človeka, manjšega od sebe.

— To je res, po delu, ki ga je treba opraviti, izbiramo delavce, ki naj delo opravijo. Ti misliš, dragi sinko, da bi se dalo s pomočjo bankovca za tisoč frankov doseči, da bi moral ta nadležni Dubertin nekaj tednov ležati?

— Seveda, mama.

— Ti si imeniten sinko in ponosna sem nate, — je pripomnila gospa de Marillac: stopila je k mizici, vzela iz predalčka bankovec in ga izročila sinu, rekoč:

— Če boš potreboval več, pa pridi. Saj ne gre za nekaj tisočakov več ali manj, toda uspeh pomeni za našo rodbino dvojno srečo.

— To se mi bo posrečilo, bodite prepričani. Ne smete pa pričakovati obvestila pred štirimi ali petimi dnevi. Potem bo pa že vse urejeno.

Roger je odšel od matere naravnost v hotel, kjer je stanovala Rosaria, dokler ni bila urejena njena nova hiša, ki jo je bila dobila v dar od svojega tedanjega ljubčka.

Roger ni mogel izginiti za nekaj dni, ne da bi obvestil Rosario, kam je namenjen.

Svoji ljubici pa to pot ni hotel povedati, kakšne namene ima. Natvezil ji je, da mora na posestvih svojega svaka nadzorovati delo.

Rosaria mu je odgovorila:

— Pojdi, ljubček moj, opravi si prvo.

Roger se je vrnil domov in vzel najbolj ponošeno obleko, da bi se mogel vsaj deloma preobleči, če že ne docela. Obkel jo je, poklical slugo in se dal odpeljati v Temple.

Čez dobro uro je odhajal iz te palače starih čunjev izpremenjen. Na nogah je imel težke, okorne in ponošene čevlje. Na glavi je imel čepico iz črne svile, potisnjeno nizko na čelo.

Polkovnik Redl v novi izdaji

Senzacionalen samomor stotnika madžarskega generalnega štaba Ruttkaya

Iz Budimpešte poročajo o vohunski aferi, ki močno spominja na afero znanega polkovnika Redla. V razkošno opremljenem stanovanju so našli te dni mrtvega stotnika madžarskega generalnega štaba pl. Ruttkaya. Stotnik je živel z ločeno ženo ravnatelja neke hranilnice go. Koloman pl. Littke. Stotnikovo truplo je našla njegova priležnica. Ležal je v goli uniformi svojega polka na preprogi s prestreljeno glavo. Gospa je takoj obvestila policijo, ki je ugotovila, da gre za samomor. Stotnik si je pogoltnil kroglo v glavo. Komisiji se je pa zdelo čudno, da so bile tapete na steni na dveh krajih preluknjane. V steni so našli dve krogli iz stotnikovega revolverja, dočim je manjkal v revolverju samo en naboj.

Nastalo je vprašanje, kdo je streljal in odkod izvirata dve krogli. Policija je osumila stotnikovo priležnico in jo zaščitila. Lepa dama je pa trdovratno zatrdila, da je našla stotnika mrtvega in da o dveh streljih ničesar ne ve. Toda policija se je začela zanimati za njegovo preteklost in preiskava je dognala, da je kupila gospa Littke dan pred stotnikovo smrtjo revolver, ki so ga našli pri njej na domu, toda v njem ni manjkalo noben naboj. Gospa je odločno izjavila vsako izjavo. Prebledela je, ko so ji povedali, da so našli njen revolver. Že se je govorilo o njeni aretaciji, ko jo je nekega dne policija izpustila in objavila suhoparen komunikat, da je bila gospa po krivem osumljena.

Stotnik Ruttkay je bil eden najboljših častnikov madžarskega generalnega štaba in zato je njegove predstojnike tembolj presenetila vest, da je v službi neke tuje države, ki ji je prodajal vse vojaške tajne. Važne dokumente je fotografiral in izročal svojemu nečaku, da jih je odnašal čez mejo. Generalni štab je najel go. Littke, ki naj bi vohunila za stotnikom. Osem let odkar je bila ločena od svojega moža, je bila lepa žena v službi madžarskega protivohunskega urada. Nihče je ni poznal, toda vsakdo je vedel, da je šefova desna roka. Stotnik Ruttkay se je seznanil z njo in čez dober mesec je že stanovala pri njem. Dve leti ni mogel storiti nobenega koraka, ne da bi bile vojaške oblasti takoj obveščene o njem. Lepa priležnica je spretno zamenjavala dokumente in pošiljala čez mejo potvorbena poročila. Tako so vojaške oblasti polagoma spoznale ves vohunski aparat tuje države. To je trajalo od maja 1930 do maja 1932, ko je gospa Littke sporočila svojemu šefu, da so vse tajne izčrpane.

Stotnika Ruttkaya so povabili v generalni štab in ko je odhajal, je vedel, da so mu ure štele. Povedali so mu, da bo čez 24 ur aretirani in mu namignili, naj si sodi sam. Če bi se odločil za to, naj pošlje šefu protivohunskega urada prazno kuverto. Mož seveda ni vedel, kdo ga je izdal. Gospa Littke je slutila, da bo porabil zadnje ure svojega življenja za to, da poišče izdajalca. Zato si je kupila revolver. Stotnik je iz polkovniške opazke spoznal, da ga je izdala njegova priležnica in sklenil je ustreliti jo. Prišel je domov in zaklenil vrata, toda lepa priležnica si je bila pravočasno preskrbela drug ključ in v odločilnem trenutku je zbežala iz sobe. Dvakrat je stotnik streljal za njo in obe krogli sta obšli v steni. Videč, da izdajalke ne bo mogel kaznovati, je odnesel prazno kuverto na pošto, potem se je pa vrnil domov ni si pogoltnil kroglo v glavo.

kdo ga je izdal. Gospa Littke je slutila, da bo porabil zadnje ure svojega življenja za to, da poišče izdajalca. Zato si je kupila revolver. Stotnik je iz polkovniške opazke spoznal, da ga je izdala njegova priležnica in sklenil je ustreliti jo. Prišel je domov in zaklenil vrata, toda lepa priležnica si je bila pravočasno preskrbela drug ključ in v odločilnem trenutku je zbežala iz sobe. Dvakrat je stotnik streljal za njo in obe krogli sta obšli v steni. Videč, da izdajalke ne bo mogel kaznovati, je odnesel prazno kuverto na pošto, potem se je pa vrnil domov ni si pogoltnil kroglo v glavo.

Vedno več dvojčkov in trojčkov

Ameriški listi so priobčili v statistiki porodov vest o pogostih porodih dvojčkov in trojčkov, kar smatrajo za povojni pojav. Statistično je namreč ugotovljeno, da po vsaki vojni številu porodov poskoči. Narava sama si dela pot in skrbi za nadomestilo v vojni ubitih ljudi. Po svetovni vojni so pa porodi v mnogih državah nazadovali, toda ta pojav je ostal skoraj povsod že izpred vojnih časov. Po mnenju ameriških biologov si pomaga tu narava zopet s tem, da se rodi po vojni zopet več dvojčkov in trojčkov. Tudi v Evropi je po vojni dvojčkov in trojčkov več, kakor jih je bilo pred vojno. Bilo je celo nekaj primerov, da so se rodili četvorčki in ostali živi in zdravi. Zlasti v Italiji so imeli zadnja leta mnogo četvorčkov.

Po mnenju biologov so dvojčki dveh vrst, eni so tako zvani dedni, drugi pa slučajni. Dedni dvojčki se roje v rodbinah po več generacijah zapored, toda tu pa tam v enem pokolenju izostanejo, pa se zopet roje v tretjem pokolenju. Dedni dvojčki so tudi različnega spola, a tudi glede razvoja in značaja se čisto zelo razlikujejo. Slučajni dvojčki so vedno istega spola in so si tako po zunanosti, kakor po razvoju in značaju zelo podobni.

Dednost dvojčkov prehaja z očeta ali matere na sina kakor na hčerko, pogostejše pa na vnuka ali na vnukinjo. Nekaj angleški biolog utemeljuje večje število dvojčkov, trojčkov in četvorčkov s tem, da imajo moderne žene boljše hrano in da bolj skrbijo za higieno, kakor so skrbjele žene pred 50 leti. Dokler so rodile žene v kratkih presledkih po enem, dveh ali treh letih, je bila njihova dispozicija za dvojčke oslajena. Podaljšani presledki v porodih se rodi zopet več otrok naenkrat in narava sama zamaši vrzeli. Naziranje, da bi bili dvojčki omejeni v razvoju, je padlo. Dokazano je, da so dvojčki večinoma pravih razviti ter da duševno in telesno prav nič ne zaostajajo za drugimi otroci.

Naraščanje števila dvojčkov in trojč-

kov nam odpira poseben pogled v bodočnost. Če bi se le polovica dvojčkov rodila po dednosti, bi bilo dvojčkov na svetu vedno več in v doglednem času bi ne bili nič posebnega, če bi njihovo število naraščalo tako, kakor doslej. Utegne se torej zgoditi, da bodo dvojčki in trojčki navaden pojav, ki ga kronika niti beležila ne bo.

Čudodelni kip

Ob cesti iz Newyorka na Long Island stoji čuden kip, ki ima baje še čudovitejšo moč. Kip predstavlja znanega grškega orjaka Herkula. Herkules bi pa ne bil nič posebnega, če bi ne bilo na podstavku kipa tablice, ki pojasnjuje njegovo čudežnost. Na tablici stoji črna na belem, da s.e.e. dekle, ki poljubi Herkulov kip na lice, najpозnejše v enem tednu fanta, ki ji postane usoden. V kakšnem pomenu ji postane usoden, pa napis na tablici žal ne pove. Se večja sreča doleti dekleta, ki se vzbne tako visoko, da poljubi orjaka na čelo. Najpoznejše v enem letu se tako deklo omoži. Če pa poljubi dekle orjaka na lice in na čelo obenem, dobi za moža pravega in ni se ji treba bati, da bi jo kdaj zapustil.

Povsod in tudi v Ameriki so ženske lahkoverne in zato ni čuda, da Američanke zelo radi plezajo na Herkulov kip in ga poljubljajo tako, da se že poznajo sledovi ženskih ustnic na obeh licih in na čelu. Žal, kronika ne pove, koliko Američank je s pomočjo Herkulovega kipa že dobilo moža.

Človek izžareva radiovalove

Zakonsko krizo, ločitve, prepire, razprtije in vse druge nadloge v zakonskem življenju je igraje pojasnil dr. Moinean, ki je ugotovil, da vsako človeško telo izžareva radio valove. Vsak človek izžareva te valove, pa naj bo po prvem ali k zadnjemu v mesecu. Do tega prepričanja je prišel učen gospod, ki pa pravi, da nimamo vsi v sebi enakih valov. Nekateri ljudje izžarevajo radio valove v smeri ekvatorja, drugi pa od severa proti jugu ali od juga proti severu. Vsako človeško telo izžareva žarke v obliki elipse in njena os vodi bodisi od severa proti jugu ali od vzhoda proti zapadu in nasprotno. Dr. Moinean deli človeška telesa v 16 skupin, vsaka skupina ima svojo obliko izžarjevanja in svojo dolžino valov.

Zdaj si pa mislimo, da se ožent fant severozahodnega tipa valov z jugozahodnim dekletom. On izžareva daljše, ona pa krajše valove. In zopet nasprotno — posebno privlačnost drugega k drugemu in ljubezen na prvi pogled si razlaga dr. Moinean z enako smerjo radio valov. Od ljudi samih je torej odvisno, da bodo vsi zakoni srečni in zadovoljni. Treba je samo ugotoviti pred poroko smer radio valov v ženinemov in nevestinem telesu. Seveda je pa priporočljivo zanimati se pred poroko tudi za radio valove bodoče tašče in tasta z obeh strani.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Hotel BELLEVUE,

Omiš pri Splitu

Nova zgradba tik ob morju, tekoča voda v sobah, pečeno kopališče, domača in dunajska kuhinja. Popolna penzija s sobo in postrežbo Din 60.—do Din 85.— na dan.

Zdraviliška taksa odpravljena!

Izposojamo plošče in gramofone
Slager
Aleksandrova 5

VEZENJE ZAVES, PERILA, MONOGRAMOV
ENTLANJE, AZURIRANJE, PREDTISKANJE
»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA DELA

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

KUPIM

KREDENCO
kuhinsko ali gostilniško, ter zofo z naslonjalom kupim. Ponudbe na naslov: Vrhnak Jože, šmarjeta pri Novem mestu. 2237

PRODAJ

SLIVOVKA
nova, leta 1931, jakost 28 do 29% garant. čista — pošilja v sodih nad 25 l, po ceni 10 Din za 1: Pero Panjan, Hrastovica. Količina 10.000 litrov. Na zahtevo pošljemo vzorce. 2235

AJS MOTORNKO KOLO
500 cm³ o. h. v., ugodno prodaja Leopold Jesih, Medvode. 2242

MOTORNKO KOLO BSA
dobro ohranjeno, 500 ccm, prodaja M. Berdaja v Mariboru. 2239

JAJOA
za valjenje — odlikovana Rhodlander amerik. Leghorn, komad po 4 Din prodaja Amalija Lottspeich, Rimske Toplice. 2238

PRODAJA KOŠNJE

I. Knez iz Ljubljane bo prodajal v nedeljo, dne 5. junija 1932 travo za obe letosnji košnji. Prodaja se prične ob 2. popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji šiški. 2244

OREHE

zdrave, mehke lupine, pošilja v vrečah po povzetju, po ceni 4 Din. Količina 5000 kg. Pero Panjan, Hrastovica, via Sisak. 2233

RAZNO

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 22/T

BUFFET - VINOTOČ V PALAČI GRAFIKE.

Liubljana. Masarykova ul. 14
Pristna štajerska in dolenska vina:
lit. Din čez ulico 7.50 7.—
Namizno
Čvitec (Gadova peč) 10.— 9.—
Mozler (šimon) 10.— 9.—
Jeruzalemc 12.— 11.—
Dalmatinsko
črno 8.— 7.—
Velika izbira orvovrstnih za-kuskov!
A. Briški.

PENSION »LJUBLJANA«

KRK, OTOK KRK
Izmed najlepših kopališč na otoku Krku in s peščenim kopališčem brez blata ter romantiko nadkrijuje marekatero svetovno kopališče.

Pension »Ljubljana« je edino slovensko podjetje na tem otoku. Slovenska kuhinja, strogo solidna postrežba. Pension z vsemi taksami od Din 55.— do 62.— za osebo na dan. Sezona se prične s 25. marcem in traja do 31. septembra.

Za številan obisk se priporoča
Uprava »Ljubljane«.
Brzjavi: »Ljubljana«, Krk, otok Krk. 38/T

OTROŠKA OBLACILA

najugodnejše!
J. MACEK, LJUBLJANA
Aleksandrova cesta 12.

ČEVLJI

NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere).

NOGAVICE

damske svilen, perilo
»RAJCE«
LJUDEVIT GLUHAK
Gospodstvska 16 (pri Levu) 56 T

VINA

pristna dalmatinska, štajerska in dolenska, na debelo in drobno, čez ulico od Din 4 naprej se dobijo v skladišču

DALMACIJE

veletrgovine z vinom družbe z o. z. v Ljubljani, Gospodstvska cesta št. 13 Kolizej

SOBOSLIKARSKA

pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih solidno in konkurenčno izvršuje JOSIP MARN, d. z. o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta 9. Telefon 30-68.

NEPREMIČNINE

MAJHNO POSESTVO
krasno, prodam. Pojasilna daje Martin Širovnik, Zg. Hajdina, pošta Ptuj. 2236

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu javljam, da sem dobil priznana in diplomirana dalmatinska in šibeniška VINA, odlikovana na svetovni razstavi v Londonu s prvo oceno in zlato medaljo.

Lično diplomu si lahko vsakdo ogleda v izložbi drogerije Gregorič, Prešernova ulica 5, kjer se na dvorišču kakor tudi v gostilni, Kersnikova ulica 5, točijo ta priznana izborna vina.

Za obilen obisk se priporoča

Martin Bujas, gostilničar

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda